

Svar på skriftligt spørgsmål om kostnaderna för de nya personbeteckningarna och om deras nödvändighet

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 302/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Ano Turtiainen /saf:

Har de kostnader som reformeringen av personbeteckningen medför för företag och den offentliga sektorn beaktats, och om ja, hur antas företag som lidit av epidemin klara av kostnaderna enligt den tidsplan som arbetsgruppen föreslagit, och

hur kan personer identifieras utifrån nya personbeteckningar om de få identifieringsuppgifter som finns i beteckningarna avlägsnas?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Den 21 augusti 2017 tillsatte finansministeriet en arbetsgrupp för reformering av personbeteckningen och administrering av identitet som garanterats av staten. Arbetsgruppens mandatperiod var 1.9.2017–31.12.2019. Arbetsgruppens slutrapport publicerades efter att gruppen slutfört sitt arbete och efter att nödvändiga åtgärder för publicering av rapporten vidtagits. Utlåtanden om slutrapporten ska lämnas in senast den 1 juni 2020. Efter remissen fattas ett separat beslut om en eventuell fortsättning av arbetet.

Arbetsgruppen som utreder reformen av personbeteckningen tillsattes för att strukturen, sättet att bygga upp beteckningen och sättet att bevilja och använda personbeteckningen inte har ansetts motsvara samhällets behov på bästa sätt på lång sikt och för att det ansågs vara motiverat att kartlägga behoven att ändra personbeteckningen. Arbetsgruppens förslag grundar sig på problem som har identifierats i den nuvarande personbeteckningen och användningen av personbeteckningen.

Det nuvarande systemet för personbeteckningar infördes på 1960-talet som ett sätt att individualisera medborgarna bättre än med enbart namnet. Avsikten är att personbeteckningar ska vara permanenta och att en personbeteckning ska beviljas personer som är registrerade i Finlands befolkningsdatasystem. Personbeteckningar har med andra ord inte skapats för att identifiera personer, utan för att individualisera dem. Olika identitetshandlingar, elektroniska identifieringstjänster och processer för identifiering har skapats för att identifiera personer, om en identitetshandling saknas.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 302/2020 rd

I det nuvarande systemet har förtroendet för personbeteckningen som beviljats av finländska myndigheter också i en viss mån blivit ett problem. Personbeteckningens syfte har till exempel vid skötseln av ärenden genom besök eller per telefon förvrängts, eftersom en person ofta enbart genom att uppge sin personbeteckning kan ”identifiera sig” till exempel som ägare till ett kundkonto eller innehavare av ett kreditkort som personen förfogar över, eller ”identifieras” i en tjänst genom att personen ombes muntligen uppge sin personbeteckning, och identiteten verifieras inte utifrån en officiell identitetshandling eller genom elektronisk identifiering. Användningen av personbeteckningen som identifieringsverktyg ska avskaffas snarast möjligt. Vid skötseln av ärenden på plats ska en person identifieras utifrån en officiell identitetshandling eller, om ärendet till exempel sköts på distans, genom att använda olika verktyg för elektronisk identifiering. Detta ökar informationssäkerheten med tanke på kunden och tjänstproducenten.

De ändringar i befolkningsdatasystemet som har föreslagits av arbetsgruppen ska huvudsakligen göras 2023–2027. Processen för individualisering av personer ska vara tillräckligt entydig och unik för att en person på ett tillräckligt tillförlitligt och enhetligt sätt ska kunna identifieras som en och samma person i samhällets alla tjänster från och med den första gången personen sköter ärenden. Detta förutsätter ändringar i de nuvarande processerna för individualisering och identifiering av personer. De föreslagna ändringarna är omfattande och betydande med tanke på hela samhället och kommer oundvikligen även att medföra kostnader. För att få omfattande respons och bedömningar av förslagets konsekvenser är arbetsgruppens slutrapport ute på en bred remiss. Inga beslut har ännu fattats om genomförandet av gruppens förslag, utan regeringen väntar på responsen från remissen och bedömer utifrån responsen de konsekvenser som förslagen kan ha. Därefter dras slutsatser om eventuella åtgärder utgående från fördelarna och kostnaderna.

Helsingfors 12.5.2020

Kommunminister Sirpa Paatero